

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VII./2020
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 493/2019
populárny názov	Lehota na zaplatenie súdneho poplatku
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	23.06.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 11 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhlášok ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 14 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Lehota na zaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 118 ods. 1 CSP je lehotou procesnoprávnou a nie lehotou hmotnoprávnou, a to s príslušnými dôsledkami z toho vyplývajúcimi pre jej počítanie, resp. v preskúvanom prípade pre jej zachovanie.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka tvrdila, že okresný súd porušil jej práva z dôvodu arbitrárnosti napadnutého uznesenia, keď jej nesprávnou interpretáciou § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch zamedzil prístup k súdu, pričom právo na prístup k súdu tvorí integrálnu súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. Okresný súd v napadnutom uznesení uviedol, že súdny poplatok nebol sťažovateľkou zaplatený v okresnom súde stanovenej 10-dňovej lehote, ktorá uplynula 14. mája 2018, a to vzhľadom na skutočnosť, že nebol do konca lehoty pripísaný na účet okresného súdu. Okresný súd poukázal na § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 339 ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých peňažný záväzok plnený prostredníctvom banky alebo prostredníctvom poštového podniku je splnený pripísaním na účet veriteľa, pričom platba súdneho poplatku bola na účet okresného súdu pripísaná až 15. mája 2018. Okresný súd sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu o zastavení napadnutého konania ako nedôvodnú zamietol.
z odôvodnenia	Normatívne vymedzenie času pre uplatnenie práv sa môže dotýkať oblasti hmotných, ako aj procesných subjektívnych práv, a preto je nevyhnutné dôsledne rozlišovať lehoty hmotnoprávne a procesnoprávne a s nimi spojené rozdiely v ich počítaní. Zmyslom sudcovskej lehoty, ktorou je nepochybne aj

	<p>lehota určená súdom na zaplataenie súdneho poplatku, je vymedziť čas na účel uskutočnenia určitého procesného úkonu sporovou stranou. Z uvedeného vyplýva, že vymedzenie času pre zaplataenie súdneho poplatku je späté s realizáciou procesného subjektívneho práva.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že lehota podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 118 ods. 1 CSP je lehotou procesnoprávnou a nie lehotou hmotnoprávnou, a to s príslušnými dôsledkami z toho vyplývajúcimi pre jej počítanie, resp. v preskúmanom prípade pre jej zachovanie.</p> <p>Ústavný súd považoval z platobného príkazu, ktorý sťažovateľka priložila ako dôkaz k ústavnej sťažnosti, za preukázané, že sťažovateľka uskutočnila bankový prevod, ktorého predmetom bolo zaplataenie súdneho poplatku v napadnutom konaní 14. mája 2018, čo potvrdil aj okresný súd.</p> <p>Vzhľadom na uvedenú interpretáciu príslušných zákonných ustanovení s prihliadnutím na konkrétne skutkové okolnosti veci ústavný súd konštatoval, že právny názor, na ktorom je založené napadnuté uznesenie okresného súdu, je arbitrárny, teda opúšťa medze rozumného a prípustného výkladu zákona. Z tohto dôvodu je ústavne nesúladný.</p> <p>Ústavný súd nevyhovel sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 13 dohovoru, čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností, ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu uznesením okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd Českej republiky: II. ÚS 560/01, I. ÚS 2025/19
súvisiace právne predpisy	zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu poplatok-nezaplataenie lehota-sudcovská lehota-procesnoprávna poplatok-súdny

spisová značka	I. ÚS 105/2020
populárny názov	Zastavenie exekúcie z dôvodu vyhlásenia konkurzu
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	30.06.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Pokiaľ sa okresný súd uspokojil s oznámením, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz a zastavil exekúciu bez toho, aby skúmal či existujú dôvody, ktoré by tomu bránili definujúc typ vymáhanej pohľadávky, nevychádzal zo

	stavu, ktorý mal objektívne zistiť, a svojím rozhodnutím tak odoprel sťažovateľke možnosť efektívne vykonať exekučným titulom priznané právo.
skutkový stav a základné fakty	Predmetom ústavnej sťažnosti bola námietka sťažovateľky o tom, že okresný súd postupoval nesprávne, ak zastavil exekúciu z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok povinného bez toho, aby skúmal charakter pohľadávky vymáhanej v exekučnom konaní. Zastavením exekúcie v rozpore so zákonom o konkurze tak došlo podľa názoru sťažovateľky k porušeniu jej práv.
z odôvodnenia	<p>Predmetom ústavnej sťažnosti bola aplikácia zákona o konkurze v kontexte Exekučného poriadku. Podstata tkvie v tom, že pokiaľ bol na majetok povinného vyhlásený konkurz, na taký majetok (ktorý podlieha konkurzu) nemožno začať ani viesť exekučné konanie. Súdny exekútor vymáhajúci pohľadávku oprávneného po zistení, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz a dlžník bol oddlžený, predložil vec exekučnému súdu na zastavenie exekúcie. Tento postup sa však neuplatňuje automaticky na všetky exekučné konania, ale v zmysle § 167f ods. 2 zákona o konkurze sa týka iba tých exekučných konaní, v ktorých sa vymáha pohľadávka, ktorá sa môže uspokojiť len v konkurze (§ 166a zákona o konkurze) alebo sa v dôsledku vyhlásenia oddlžovacieho konkurzu stáva nevymáhateľnou (§ 166b zákona o konkurze). Zákon o konkurze nespája s vyhlásením konkurzu zastavenie exekúcie v prípade, ak sa ňou vymáha pohľadávka, ktorá je nedotknutým dlhom dlžníka (§ 166c zákona o konkurze). V tomto prípade súdny exekútor iba obmedzí exekúciu tak, aby nepostihovala konkurznú podstatu. Keďže konkurzu nepodliehajú príjmy dlžníka, ktoré dosiahol po konkurze, veriteľ nedotknutého dlhu má právo sa jednak prihlásiť do konkurzu a jednak pokračovať v exekúcii postihovaním „nového majetku“ dlžníka, t. j. takého, ktorý nadobudol po vyhlásení konkurzu.</p> <p>Okresný súd mal podľa názoru sťažovateľky pred vydaním napadnutého rozhodnutia preveriť skutkový stav, aby mohol jednoznačne definovať typ vymáhanej pohľadávky a následne prispôbiť tomuto stavu procesné kroky. Keďže tak neurobil, zastavením exekučného konania zasiahol do jej práv.</p> <p>Ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia zistil, že okresný súd síce aplikoval na vec relevantné ustanovenia správneho právneho predpisu (§ 167f ods. 1 a 2 zákon o konkurze), avšak jeho interpretáciu nedotiahol do konca, keďže neskúmal charakter pohľadávky vymáhanej v exekučnom konaní, a už vôbec sa nezaoberal prípadným použitím § 166c zákona o konkurze. Obrana okresného súdu založená na tom, že exekučným titulom bol platobný rozkaz, a z toho druhu rozhodnutia (na rozdiel od uznesenia alebo rozsudku) nebolo možné zistiť typ vymáhanej pohľadávky, neobstojí. I súdna prax, podľa ktorej súdny exekútor alebo oprávnený vo svojom návrhu, resp. podnete na zastavenie exekúcie oznamujú, že ide o nedotknutú pohľadávku, sa javí byť logicky nepravdepodobná, keďže v takom prípade by nenavrhovali zastavenie exekúcie. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že súdny exekútor je len vykonávateľom exekúcie, a zo svojej pozície nemá možnosť z platobného rozkazu zistiť charakter vymáhanej pohľadávky. Naproti tomu, okresný súd rozhodujúci o prípadnom konečnom osude exekúcie zo svojej pozície túto možnosť aj povinnosť má a nemôže na ňu rezignovať s odôvodnením, že nejde o uznesenie alebo rozsudok, a z platobného rozkazu to priamo nevyplýva.</p> <p>Ústavný súd chápe, že § 167f ods. 1 a 2 zákona o konkurze môže sám osebe zväzdať k záveru, že po vyhlásení konkurzu sa zastavujú všetky exekučné konania, avšak dané ustanovenie je potrebné vykladať v kontexte ďalších ustanovení zákona o konkurze, pričom na systematickú roztrieštenosť citovanej právnej úpravy nemôže doplatiť spotrebiteľ práva. Pokiaľ sa teda okresný súd uspokojil s oznámením, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz a zastavil exekúciu bez toho, aby skúmal či existujú dôvody, ktoré by tomu bránili definujúci typ vymáhanej pohľadávky, nevychádzal zo stavu, ktorý mal objektívne zistiť, a svojím rozhodnutím tak odoprel sťažovateľke možnosť efektívne vykonať exekučným titulom priznané právo.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností, ústavný súd rozhodol tak, že základné právo</u></p>

	<p><u>sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-účinky vyhlásenia konkurzu konanie-zastavenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-oddĺženie exekúcia-exekučné konanie

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 279/2020
populárny názov	Námietka diskriminácie zdravotne ťažko postihnutýc
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.06.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1</p> <p>Charta základných práv Európskej únie čl. 20</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 7 ods. 5</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 3 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 2</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 2</p> <p>Charta základných práv Európskej únie čl. 21 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 142 ods. 3</p> <p>Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím čl. 5 ods. 1</p>
analytická právna veta	Nastavenie stropu príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nad ktorý už nie je možné objektívne konštatovať, že peňažný príspevok bude náležite plniť svoju nosnú kompenzačnú funkciu, pretože potenciálny adresát preukázateľne disponuje takým príjmom, z ktorého sa vie v tomto ohľade zabezpečiť sám, nemožno bez ďalšieho chápať ako diskrimináciu tých osôb, ktoré sú zdravotne ťažko postihnuté, no dosahujú vyšší príjem (resp. majú

	dostatočný majetok).
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ sa žalobou v správnom súdnictve domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorým potvrdilo rozhodnutie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorým sťažovateľovi ako fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nepriznal peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou z dôvodu, že sťažovateľ má vyšší príjem ako päťnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú osobu a že vlastní majetok presahujúci hodnotu 39 833 eur. Sťažovateľ v žalobe namietal nesúlad rozhodnutia s čl. 5 ods. 1 dohovoru OSN. Kvôli diskriminácii z dôvodu príjmu sťažovateľa a hodnoty jeho majetku navrhol konanie prerušiť a vec predložiť na rozhodnutie o súlade zákona o peňažných príspevkoch a čl. 5 ods. 1 dohovoru OSN. Krajský súd návrh na prerušenie konania zamietol a správnu žalobu zamietol ako nedôvodnú. Najvyšší súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa napadnutým rozsudkom zamietol.</p> <p>Sťažovateľ považuje rozsudky krajského súdu aj najvyššieho súdu za arbitrárne, namietal, že orgán verejnej správy v správnom konaní nepreukázal, že postupoval proti sťažovateľovi nediskriminačne.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu ústavný súd odmietol z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie, keďže na jeho preskúmanie bol príslušný najvyšší súd.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 142 ods. 3 ústavy, základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru OSN napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu</p> <p>V danom prípade nebolo sporné, že sťažovateľ vzhľadom na jeho príjem a majetok zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou podľa zákona o peňažných príspevkoch v spojení so zákonom o životnom minime nesplnil.</p> <p>Arbitrárnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu zakladajúca porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má podľa názoru sťažovateľa spočívať v jeho diskriminácii z dôvodu vyššieho príjmu a majetku oproti iným fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím s nižším príjmom a majetkom.</p> <p>Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že o skutkovo a právne obdobnej veci sťažovateľa týkajúcej sa nepriznania mu peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie orgánom verejnej správy už rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 229/2019-34 zo 4. júna 2019, v ktorom konštatoval, že „nastavenie stropu (výšky) príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nad ktorý už nie je možné objektívne konštatovať, že peňažný príspevok bude náležite plniť svoju nosnú kompenzačnú funkciu, pretože potenciálny adresát preukázateľne disponuje takým príjmom, z ktorého sa vie v tomto ohľade zabezpečiť sám, nemožno bez ďalšieho chápať ako diskrimináciu tých osôb, ktoré sú zdravotne ťažko postihnuté, no dosahujú vyšší príjem (resp. majú dostatočný majetok)“. Na uvedenom závere ústavný súd zotrval a v podrobnostiach na uznesenie odkázal.</p> <p>Ústavný súd ďalej uviedol, že rozhodovanie súdu v rámci správneho súdnictva nemožno považovať za antidiskriminačný spor. V konaní v rámci správneho súdnictva nemôže ani teoreticky dôjsť k prechodu dôkazného bremena na žalovanú stranu, ako to antidiskriminačný zákon predpokladá v sporových konaniach, v ktorých prebieha dokazovanie na ustálenie skutkového stavu. Z uvedeného dôvodu nie je námietka sťažovateľa týkajúca sa prenosu dôkazného bremena na orgán verejnej správy spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.</p>

	<p>Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietal aj to, že mu najvyšší súd neoznámil termín verejného vyhlásenia rozsudku na jeho e-mailovú adresu, avšak nespochybnil skutočnosť, že napadnutý rozsudok bol vyhlásený verejne, a ani skutočnosť, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom o jeho kasačnej sťažnosti rozhodol, t. j. že vo veci konal. Za týchto okolností ústavný súd samotné neoznámenie termínu verejného vyhlásenia rozsudku na e-mailovú adresu sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu nepovažoval za pochybenie dosahujúce takú ústavnoprávnu intenzitu, ktorá odôvodňuje vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa.</p> <p>Pokiaľ sťažovateľ namietal, že najvyšší súd (a krajský súd) neprerušil konanie a nepredložil vec ústavnému súdu, ústavný súd doplnil, že podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP strana v konaní nemá právny nárok, aby konajúce súdy vyhovelí jej návrhu na prerušenie konania. K záveru o potrebe prerušenia súdneho konania musí dôjsť samotný konajúci súd, ktorý by v takomto prípade rozhodol o prerušení konania aj bez návrhu.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktorými by poprel ich účel a význam. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nemožno označiť za arbitrárny. Ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Rovnako postupoval aj vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia práva podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 20 a čl. 21 ods. 1 charty. Pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí odmietol ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 1 a čl. 3 ods. 1 listiny.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností, ústavný súd rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť odmietol.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 229/2019</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>správne súdnictvo diskriminácia Správny súdny poriadok správne konanie</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.